

Nivolumab v kombinaci s chemoterapií nebo ipilimumabem v první linii paliativní léčby zhoubných nádorů jícnu, gastroezofageální junkce a žaludku

Ondřej Kubeček

Klinika onkologie a radioterapie, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové

Pokročilé a/nebo metastazující nádory horní části gastrointestinálního traktu doposud patří k onemocněním s velmi závažnou prognózou. Přes využití chemoterapie se většina pacientů nedožívá více než jednoho roku od stanovení diagnózy a dlouhodobé kontroly onemocnění je dosahováno jen výjimečně. Stejně jako u dalších solidních nádorů byla i u nádorů žaludku, gastroezofageální junkce (GEJ) a jícnu hodnocena účinnost imunoterapie využívající checkpoint inhibitory imunitní odpovědi. Nivolumab, monoklonální protilátka proti receptoru PD-1, prokázal svou účinnost v kombinaci s anti-CTLA-4 monoklonální protilátkou ipilimumabem nebo chemoterapií v první linii paliativní léčby u pacientů s pokročilým neresekabilním a/nebo metastazujícím spinocelulárním karcinomem jícnu (studie CheckMate 648) a v kombinaci s chemoterapií u pacientů s adenokarcinomem jícnu, GEJ a žaludku (studie CheckMate 649). Následující článek shrnuje výsledky těchto dvou studií a diskutuje postavení nivolumabu v první linii paliativní léčby nádorů horní části gastrointestinálního traktu.

Klíčová slova: imunoterapie, nivolumab, ipilimumab, karcinom jícnu, karcinom gastroezofageální junkce, karcinom žaludku.

Nivolumab plus chemotherapy or ipilimumab in the first-line palliative therapy of esophageal, gastroesophageal junction, and gastric cancer

Patients with advanced and/or metastatic upper gastrointestinal (GI) tract cancers still have a dismal prognosis. Despite the use of palliative chemotherapy, most patients will die within one year after diagnosis and long-term disease control is rare. Therapy with immune checkpoint inhibitors has been evaluated in various solid tumors, including the upper GI tract cancers. Nivolumab, a monoclonal antibody targeting the PD-1 receptor, in combination with anti-CTLA-4 monoclonal antibody ipilimumab or chemotherapy demonstrated efficacy in patients with advanced nonresectable and/or metastatic squamous cell esophageal cancer (CheckMate 648 trial). Further, nivolumab in combination with chemotherapy demonstrated efficacy in patients with esophageal, gastroesophageal junction, and gastric adenocarcinoma (CheckMate 649 trial). The present article conveys the results of said clinical trials and discusses the role of nivolumab as a first-line palliative therapy for upper GI tract cancer.

Key words: immunotherapy, nivolumab, ipilimumab, esophageal cancer, gastroesophageal junction cancer, gastric cancer.

Úvod

Metastazující nádory horní části gastrointestinálního traktu (GIT), tzn. jícnu, gastroezofageální junkce (GEJ) a žaludku, patří k onemocněním s velmi závažnou prognózou. Pět let se dožívá méně než 5% pacientů

s metastazujícími nádory jícnu a přibližně 10% pacientů s metastazujícími nádory žaludku (1, 2). Incidence nádorů jícnu v České republice (ČR) setrvale roste a v současnosti dosahuje 6,8/100 000 osob (3). Spinocelulární karcinom jícnu (SCC) je převažujícím histo-

logickým typem a představuje asi 80% všech zhoubných nádorů jícnu (4). V západních zemích je však v posledních letech zjevný nárůst incidence adenokarcinomu distálního jícnu a GEJ (5). Incidence nádorů žaludku v ČR sleduje trend v dalších západních zemích se

MUDr. Ondřej Kubeček, Ph.D.

Klinika onkologie a radioterapie, Fakultní nemocnice Hradec Králové
ondrej.kubecek@fnhk.cz

Cit. zkr: Klin Farmakol Farm 2023;37(3):119-124

Článek přijat redakcí: 4. 9. 2023

Článek přijat k publikaci: 14. 9. 2023